

სამაგისტრო პროგრამის დასახელება: ირანისტიკა

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი: ირანისტიკის მაგისტრი / MA in Persian Studies

სამაგისტრო პროგრამის ხელმძღვანელი: ასოცირებული პროგრამა მარინა ალექსიძე

პროგრამის ანალოგი:

წმ. ანდრიას უნივერსიტეტი, ფაიფი (შოტლანდია), University of St Andrews _ Iranian Studies Programme, www.st-andrews.ac.uk/history/taughtpostgrad/IranianStudies_1.pdf

ჰარვარდის უნივერსიტეტი (მასაჩუსეტსი, აშშ), Harvard University - Persian and Iranian Studies Program, http://www.fas.harvard.edu/~nelc/iranian_persian.html

სტენფორდის უნივერსიტეტი (კალიფორნია, აშშ), Stanford University - Iranian Studies Program, <http://iranian-studies.stanford.edu/>

ვაშინგტონის უნივერსიტეტი (აშშ), University of Washington - Persian and Iranian Studies Program, <http://depts.washington.edu/neareast/persia/>

სამაგისტრო პროგრამის საკვალიფიკაციო დახასიათება:

ა) პროგრამის მიზანი:

1. სპარსული სალიტერატურო, სასაუბრო და პრესის ენის საფუძვლიანი შესწავლა; სპარსული დიალექტებისა და დიალექტოლოგიის თეორიული და პრაქტიკული საკითხების გაცნობა.
2. ისტორიულ-შედარებითი ენათმეცნიერების საკითხების შესწავლა და ძველი და საშუალო ირანული ენების საფუძვლების დაუფლება.
3. სპარსული ლიტერატურის ისტორიისა და თეორიის საკითხების შესწავლა; სპარსული ლიტერატურის ძველი, კლასიკური და თანამედროვე პერიოდის უმნიშვნელოვანესი წარმომადგენლების შემოქმედების გაცნობა.
4. ირანის ძველ რელიგიებსა და ისლამის საფუძვლებში გარკვევა.
5. ირანის ისტორიის წყაროების გაცნობა, რაც საშუალებას მისცემს მაგისტრანტს უკეთ გაიაზროს სპარსული ისტორიული აზრის ევოლუციის პროცესი.

ბ) სწავლის შედეგები:

მომზადდება ფართო პროფილის სპეციალისტი, რომელსაც ექნება პროფესიული ცოდნა როგორც სპარსულ ენასა და ლიტერატურაში, ისე ირანის ისტორიაში. პროგრამის კურსდამთავრებული შეძლებს ზეპირ და წერილობით კომუნიკაციას სპარსულ ენაზე, სპარსული წყაროებისა და ლიტერატურული ტექსტების წაკითხვას, თარგმნას და მათ პოეტიკურ, სტილისტურ და ენობრივ ანალიზს; მას ექნება დისკუსიაში მონაწილეობის, ესეებისა და რეცენზიების წერისა და პრეზენტაციების მომზადების უნარი.

ბ) დასაქმების სფეროები:

მაგისტრი მზადდება ირანისტიკის დარგში პედაგოგიური, სამეცნიერო-კვლევითი, საინფორმაციო-ბიბლიოგრაფიული, სარედაქტორო, სარეფერენტო, საარქივო-სამუზეუმო, მეთოდოლოგიური, სათარჯიმნო და მხატვრულ-კრიტიკული საქმიანობისათვის. ირანისტიკის მაგისტრი მომზადებულია, რომ უმაღლეს სასწავლო დაწესებულებაში დაიკავოს ლაბორანტის, სპეციალისტის, კათედრებთან არსებული კაბინეტის გამგის, ფაკულტეტის მდივნის თანამდებობები; სამეცნიერო დაწესებულებებში, (კერძოდ, აღმოსავლეთმცოდნეობის, ისტორიის, ხელნაწერთა, ენათმეცნიერების, ქართული ლიტერატურის ინსტიტუტებში), გამომცემლობებში, მასობრივი ინფორმაციის საშუალებათა სისტემებში, ბიბლიოთეკებში, არქივებსა და მუზეუმებში, სახელმწიფო და საზოგადოებრივ ორგანიზაციებში ყველა იმ

თანამდებობაზე სამუშაოდ, რომელიც გათვალისწინებულ იქნება მაგისტრის ხარისხის მქონე სპეციალისტათვის. მათ შეუძლიათ, აგრეთვე, იმუშაონ დიპლომატიურ სარბიელზე საელჩოებსა და საგარეო საქმეთა სამინისტროში, ასევე თარჯიმნებად, რისი მოთხოვნილებაც დღევანდელი საქართველოს “შრომით ბაზარზე” არსებობს.

სამაგისტრო პროგრამაზე მიღების წინაპირობები:

- ირანისტიკის სამაგისტრო პროგრამაზე მიღებიდან ჰუმანიტარული ფაკულტეტის აღმოსავლეთმცოდნეობის, ისტორიისა და ფილოლოგიის ბაკალავრიატის კურსდამთავრებულები, თუ ისინი ჩააბარებენ გამოცდას სპარსულ ენაში (ცოდნის დონე B 2)
- პროგრამაზე დაშვება შესაძლებელია მხოლოდ ერთიანი სამაგისტრო გამოცდის ჩაბარების შემთხვევაში.

ზოგადი მოთხოვნები მაგისტრის მიმართ

- მაგისტრს მიღებული უნდა ჰქონდეს შესაბამისი სისტემური ცოდნა სპეციალობის განმსაზღვრელ ძირითად ზოგადთეორიულ და პრაქტიკულ დისციპლინებში იმ მოცულობით, რაც აუცილებელია კვალიფიკაციის მისაღებად დადგენილი სტანდარტების დასაძლევად. ასევე მას უნდა შეეძლოს დარგის მომიჯნავე სფეროებში გარკვევა.
- მაგისტრს უნდა ჰქონდეს ფუნდამენტური სამეცნიერო და პრაქტიკული მომზადება აღმოსავლური (სპარსული) ენის, ლიტერატურისა და ისტორიის სპეციალობით; გარდა მშობლიურისა უნდა იცოდეს რამდენიმე უცხო ენა: ინგლისური, ფრანგული ან გერმანული – კარგად, რუსული – საშუალოდ; უნდა შეეძლოს მიღებული მეცნიერული ცოდნის, უნარ-ჩვევების, მეცნიერული ორგანიზაციის პრინციპების პრაქტიკული გამოყენება კონკრეტული ანალიტიკური, სამეცნიერო-პრაქტიკული, პედაგოგიური, საინფორმაციო-ძიებითი, მეთოდური და სხვა ამოცანების გადაწყვეტაში; სასწავლო-აღმზრდელობითი და სამეცნიერო-კვლევითი სამუშაოს დაგეგმვა, ორგანიზება და ხელმძღვანელობა; ენობრივი და ლიტერატურული მოვლენებისა და პროცესების არსის და გენეზისის წვდომა და კრიტიკული შეფასება, მათი ანალიზი თანამედროვე სამეცნიერო მეთოდების გამოყენებით.
- მაგისტრის კომპეტენცია უნდა წვდებოდეს სხვადასხვა ისტორიული, ლიტერატურული და ლინგვისტური გამოკვლევებისა თუ კონცეფციების შეფასებას.
- მაგისტრს უნდა ჰქონდეს დამოუკიდებლად ან მინიმალური დახმარების პირობებში სამეცნიერო ინფორმაციის ეფექტურად მოპოვების უნარი როგორც პირველადი, ისე მეორადი საინფორმაციო წყაროებიდან, მათ შორის ინტერნეტის გამოყენებით, ასევე ამ ინფორმაციის დამუშავება და სინთეზი ინოვაციური მეთოდების გამოყენებით. მას უნდა შეეძლოს საბიბლიოთეკო, საარქივო და სამუზეუმო ფონდებზე მუშაობა, სამეცნიერო შინაარსის ტექსტების რედაქტირება, რეფერირება და რეცენზირება, პუბლიკაციისათვის ხელნაწერებისა და სამეცნიერო დოკუმენტების მომზადება, კომენტირება, ანოტირება და საავტორო კონტროლის განხორციელება მათ გამოცემაზე.
- დამოუკიდებლობა სამეცნიერო პრობლემების გადაჭრისას, კომუნიკაცია და ჯგუფური მუშაობის უნარი
- მაგისტრს უნდა ესმოდეს დარგი კონცეპტუალურ დონეზე, ჰქონდეს დამოუკიდებლად როგორც სამეცნიერო_თეორიული, ისე პრაქტიკული მუშაობის უნარი, შეეძლოს კვლევის კრიტიკული შეფასება და პრობლემათა გადასაჭრელი ალტერნატიული მეთოდების შეთავაზება. მაგისტრს მოეთხოვება აკადემიურ და პროფესიულ სფეროებში

თავისუფალი კომუნიკაცია და საკვლევ თემატიკაზე ჯგუფური პრინციპით მუშაობა როგორც რიგითი წევრის, ასევე შესაძლოა, ლიდერის როლში, ჯგუფის წევრთა შორის ამოცანათა ეფექტური განაწილება.

კვლევითი კომპონენტი:

ირანისტიკის დეპარტამენტზე კვლევის პრიორიტეტული მიმართულება ქართულ-სპარსული ენობრივი, ლიტერატურული და ისტორიული ურთიერთობებია, თუმცა მაგისტრანტს შეუძლია იმუშავოს ირანისტიკის პრობლემათა ფართო წრეზეც, კერძოდ, ისეთ საკითხებზე, როგორცაა: ირანის ისტორია და სპარსული ისტორიული წყაროები, ირანის ძველი რელიგიები, ისლამი ირანში, სპარსული ლიტერატურა, ირანული ენები და სხვა.

სამეცნიერო კვლევის მატერიალურ-ტექნიკური ბაზა:

ირანისტიკის დეპარტამენტს სამაგისტრო კურსისთვის კარგი მატერიალურ-ტექნიკური ბაზა აქვს. კერძოდ:

1. გვყავს მაღალი კვალიფიკაციის პროფესორები;
2. გვაქვს შესანიშნავი ბიბლიოთეკა მრავალენოვანი სამეცნიერო და მხატვრული ლიტერატურის სოლიდური ფონდით. ბიბლიოთეკის ნაწილი შეძენილია ირანის საელჩოს მიერ, რომელიც ყოველწლიურად, სასწავლო პროცესის მოთხოვნილებების გათვალისწინებით, აგზავნის სახელმძღვანელოებსა და სამეცნიერო-პერიოდულ გამოცემებს;
3. 2001 წლიდან ირანისტიკის დეპარტამენტთან ირანის საელჩოს მიერ გახსნილია “ირანის კაბინეტი”, რომელიც აღჭურვილია სწავლების ყოველგვარი აუდიო-ვიდეო საშუალებებით (მაგნიტოფონი, ვიდეომაგნიტოფონი, ტელევიზორი და სატელიტური ანტენა, აუდიო და ვიდეოკასეტები, პერსონალური კომპიუტერი, კომპაქტ-დისკები);
4. თბილისში ირანის საელჩოს შუამდგომლობით შესაძლებელია მოვიწვიოთ სპეციალისტები და კოლეგები ირანიდან სპარსულ ენასა და ლიტერატურაში მოკლე სალექციო კურსის წასაკითხად (რისი პრეცედენტიც უკვე არსებობს);

1996 წლიდან, ირანის საელჩოს დახმარებით, მაგისტრანტებს შეუძლიათ გაიარონ მოკლე და გრძელვადიანი სტაჟირება ირანის რომელიმე უნივერსიტეტში, შეიძინონ სათანადო ლიტერატურა და გაიარონ კარგი პრაქტიკა სასაუბრო სპარსულში. ამასთან, მაგისტრანტებს, ისევე, როგორც მათ პედაგოგებს, შეუძლიათ მონაწილეობა მიიღონ თეირანის წიგნების საერთაშორისო გამოფენის მუშაობაში, გაეცნონ ახალ გამოცემებს და შეიძინონ სასურველი ლიტერატურა.

პროგრამაში მონაწილე აკადემიური პერსონალი

1. სანიკიძე გიორგი, სრული პროფესორი, ისტ. მეცნ. დოქტორი
2. გელოვანი ნანი, ასოცირებული პროფესორი, ისტ. მეცნ. დოქტორი
3. ჟორჟოლიანი ლილი, ასოცირებული პროფესორი, ფილ. მეცნ. კანდიდატი
4. შურღია თეა, ასოცირებული პროფესორი, ფილ. მეცნ. კანდიდატი
5. კვაჭაძე მანანა, ასოცირებული პროფესორი, ფილ. მეცნ. კანდიდატი
6. ანთაძე ფატი, ასოცირებული პროფესორი, ფილ. მეცნ. კანდიდატი
7. ალექსიძე მარინა, ასოცირებული პროფესორი, ფილ. მეცნ. კანდიდატი
8. ბართაია ნომად, მოწვეული სპეციალისტი, ფილ. მეცნ. კანდიდატი
9. ბურჯანაძე მზია, მოწვეული სპეციალისტი, ფილ. მეცნ. კანდიდატი

სამაგისტრო პროგრამის სტრუქტურა

№	სასწავლო კურსის დასახელება	სასწავლო კურსის სტატუსი: სავალდებულო, არჩევითი	კრედიტების საერთო რაოდენობა
	ირანულ ენათა შედარებითი გრამატიკა	სავალდებულო	5
	ირანის ძველი რელიგიები	სავალდებულო	5
	სპარსული დიალექტოლოგია	სავალდებულო	5
	სპეცკურსი ახალ სპარსულ ენაში	სავალდებულო	5
	სპეცკურსი კლასიკურ სპარსულ ლიტერატურაში	სავალდებულო	5
	სპეცკურსი თანამედროვე სპარსულ ლიტერატურაში	სავალდებულო	5
	ირანულ ენათა შედარებითი გრამატიკა	სავალდებულო	5
	სპეცკურსი თანამედროვე სპარსულ ლიტერატურაში	სავალდებულო	5
	სპარსულიდან ქართულად მხატვრული თარგმანის სემანტიკური და სტილისტური ასპექტები	სავალდებულო	5
	სპარსული პრესის ენა	სავალდებულო	5
	სუფიზმი და სპარსული სუფიური ლიტერატურა	სავალდებულო	5
	სპარსული მეტყველების კულტურა	სავალდებულო	5
	ირანის წყაროთმცოდნეობა	სავალდებულო	5
	სამაგისტრო ნაშრომი	სავალდებულო	30
	სულ		120

საგამოცდო ბილეთის სტრუქტურა და შეფასება ქულებში

თითო ბილეთში შევა ორი საკითხი გრამატიკიდან, 5 წინადადების თარგმნა ქართულიდან სპარსულად და 3 ნაწყვეტის თარგმნა სპარსულიდან ქართულად (აქედან ერთი – კლასიკური ლიტერატურიდან, ერთი – თანამედროვე პროზიდან და ერთი – თანამედროვე პოეზიიდან).

გამოცდა ტარდება წერით და ფასდება 100 ქულიანი სისტემით.

საგამოცდო საკითხები

გრამატიკა

1. სპარსული ზმნის სახეობანი.
2. ბრუნვათა გამოხატვის საშუალებანი სპარსულში.
3. კილოს კატეგორია კლასიკურ და თანამედროვე სპარსულში.
4. სახელთა მრავლობითი რიცხვის წარმოება სპარსულში.
5. ზმნიზედის სახეობანი სპარსულში.
6. ნაცვალსახელის სახეობანი სპარსულში.
7. რიცხვით სახელთა კატეგორიები სპარსულში.
8. სიტყვათწარმოების სახეობანი სპარსულში.
9. მოდალური სიტყვები სპარსულში.
10. წინადადების სახეობანი სპარსულში.

წინადადებების თარგმნა ქართულიდან სპარსულად

1. 90-იანი წლები დასაწყისში ირანი იღებდა 1600-ზე მეტ ხომალდს, ტვირთების საერთო მოცულობა შეადგენდა 19 მლნ. ტონაზე მეტს.
2. მთავრობამ მიიღო გადაწყვეტილება, გაეფართოებინა გაზსადენის ქსელი და გაეზარდა გაზის მოხმარება.
3. ნედლი ნავთობი ნავთობსადენით მიეწოდება ნავთობგადამამუშავებელ ქარხანას, იწმინდება და გადამუშავდება ნავთობპროდუქტებად.
4. შიიტებს სწამთ, რომ მოციქული საკუთარ თემს წინამძღოლისა და მეფურის გარეშე არ დატოვებს.
5. სუნიტები დარწმუნებულნი არიან, რომ გარდაცვალების წინ აბუ ბაქრა დაადგინა საკუთარი შემცვლელი.
6. #23/5 წერილის პასუხად გაცნობებთ, რომ ჩვენი ორგანიზაცია ერთი წლით აგრძელებს კონტრაქტს.
7. გაერთიანება “საქტრანსი” აპირებს, 50 ტონა ქვანახშირი ევროპის ერთ-ერთი პორტიდან ხომეინის პორტში გადაზიდოს.
8. ბატონ აჰმადის სურს, ირანის საექსპორტო ხილის შეფუთვის ხარისხზე დაგელაპარაკოთ.
9. ირანის ისლამური რესპუბლიკის ავიაკომპანია ყოველდღიურად ასრულებს მრავალ რეისს ქვეყნის შიგნით და მის ფარგლებს გარეთ.
10. გთხოვთ, გასცეთ განკარგულება, რათა ხელშეკრულების სამი ეგზემპლარი ირანის სავაჭრო წარმომადგენლობას გაეგზავნოს.
11. ირანის ჩრდილო-დასავლეთში აშენდა ახალი ხაზი, რომელიც უზრუნველყოფს კავშირს თურქეთის რკინიგზის ქსელთან.
12. მდინარე ქარუნის სამხრეთ ნაწილისა და ურმიის ტბის გარდა ირანში არ არსებობს სხვა სანაოსნო მდინარე და ტბა.
13. მაშინ, როცა ქვეყნის მოსახლეობა სწრაფად იზრდება, ცხოვრების დონე იკლებს.
14. კონსტიტუციის თანახმად, ირანის უმაღლესი ოფიციალური პირი წინამძღოლია.
15. ქვეყნის შეიარაღებული ძალების მთავარსარდლობა წინამძღოლს ეკისრება.
16. 1362 წლიდან ქვეყნის ადმინისტრაციული დაყოფის კანონის თანახმად, “ქალაქი” ეწოდება ადგილს, რომელსაც ჰყავს მერია და მინიმუმ ათი ათასი მოსახლეობა.
17. ირანი დიდი ხნის მერე ტერიტორიული მთლიანობის, ცენტრალური ხელისუფლებისა და ოფიციალური რელიგიის მქონე ქვეყანა გახდა.
18. კანონები თავდაპირველად ისლამური საბჭოს მეჯლისში ხალხის წარმომადგენლების მიერ მტკიცდება.
19. პოეტების მიმართ სეფიანი მეფეების უყურადღებობის გამო სპარსული ლექსი უმეტესად ირანის გარეთ ვითარდებოდა.

20. გადახდა მოხდება 90 დღიანი აკრედიტივიდან აშშ დოლარით.

ტექსტის თარგმნა სპარსულიდან ქართულად

1. ომარ ხაიამი, როზაი #30 (სპარსული ქრესტომათია, I, გვ. 226).
2. გორგანი, "ვის ო რამინი" (სპარსული ქრესტომათია, I, გვ. 155, ბოლო 4 ბეითი).
3. საადი, "გოლესტანი", I თავი, არაკი #2 (სპარსული ქრესტომათია, I, გვ. 367).
4. ხაყანი, როზაი #3 (სპარსული ქრესტომათია, I, გვ. 311).
5. ჰაფეზი, "დარდ-ე მარა..." (სპარსული ქრესტომათია, I, გვ. 476).
6. სადეყ ჰედაიათი, "აბჯი ხანუმი" (სპარსული ქრესტომათია, II, გვ. 317, სტრ. 6-9).
7. სადეყ ჰედაიათი, "უსახლკარო ძაღლი" (სპარსული ქრესტომათია, II, გვ. 332, სტრ. 3-7).
8. სადეყ ჰედაიათი, "ლალე" (სპარსული ქრესტომათია, II, GV. 296, III აბზაცის სტრიქ. 13-16).
9. ბეჰ აზინი, "ქალი" (სპარსული ქრესტომათია, II, გვ. 476).
10. ფერიდუნ თანქაბონი, "სიცოცხლე" (სპარსული ქრესტომათია, II, გვ. 286, სტრიქ. 13-16).
11. ირაჯ მირზა, "დედის სიყვარული" (სპარსული ქრესტომათია, II, გვ. 6, 2 ბეითი დასაწყისიდან).
12. აჰმად შამლუ, ღამეული" (სპარსული ქრესტომათია, III, გვ. 23, სტრიქ. 1-6).
13. ფორუდ ფაროხზადი, "მექანიკური თოჯინა" (სპარსული ქრესტომათია, III, გვ. 71, სტრიქ. 9-13).
14. სოჰრაბ სეფეჰრი, "წყლის ფეხის ჩქამი" (სპარსული ქრესტომათია, III, გვ. 40, სტრიქ. 1-5).
15. ფორუდ ფაროხზადი, "მექანიკური თოჯინა" (სპარსული ქრესტომათია, III, გვ. 71, სტრიქ. 3-8).

სახელმძღვანელოებთან დაკავშირებით კონსულტაციისათვის მიმართეთ პროგრამის ხელმძღვანელს ასოცირებული პროფესორ მარინა ალექსიძეს: ტელ: 222597 /899 921647
ელ-ფოსტა: marinaleidze@hotmail.com